

EN
BÄTTRE
VÄRLD

ATT STARTA KRIG SKA VARA STRAFFBART

STÅ UPP FÖR FRED TILLSAMMANS MED OSS!

AKTION FN MOT KRIGSBROTT

INTRODUKTION TILL LÄRARE

FN MOT KRIGSBROTT

Aktion FN vill stödja och engagera FN-skolors lärare och elever till ökad kunskap och engagemang i aktuella globala frågor. Varje termin görs ett nytt Aktion FN-paket för att inspirera till lektioner och elevaktiviteter. Paketet innehåller en mängd tips på FN-skolornas egen portal på FN-förbundets hemsida samt ett fysiskt materialpaket till eleverna.

Här presenteras lärarpaketet för vårens Aktion FN 2026 som fokuserar på FN:s möjligheter att straffa krigsbrott. Aktion FN uppmuntrar alla FN-skolor att agera gemensamt för en bättre värld. Välkommen att vara med!

STRAFFA DE SOM STARTAR KRIG

Att starta krig ska vara straffbart. 1945 bestämde FN att det ska vara förbjudet att angripa ett annat land - ändå finns det mycket små möjligheter att ställa någon till svars för detta brott. Flera länder vill därför ge den internationella brottmåls-domstolen ICC, International Criminal Court, rätt att döma den som startar krig. Domstolen kan idag döma den som t ex begår folkmord i någon av de anslutna staterna, även om förövaren själv kommer från ett annat land. Denna möjlighet finns ännu inte när det gäller aggressionsbrott, d v s att starta krig. Detta vill vi och 125 stater ändra på. Frågan väntas avgöras 2029 och inför den hålls förberedande möten. Därför mobiliserar nu många länder för att påverka ICCs framtid.

Svenska FN-förbundet stödjer och uppmuntrar ICC:s statsparter, bland annat Sverige, att verka för denna förbättring av regelverket. Men det finns mäktiga länder, bland annat Ryssland och USA, som aktivt motarbetar denna utveckling. Tillsammans kan vi bidra genom att aktivt visa vårt stöd för ICC och en värld där krigsherrar kan straffas för att starta krig. Detta är temat för vårens Aktion FN där eleverna på FN-skolorna bland annat uppmanas att delta i en namninsamling till Utrikesdepartementet, som uttrycker elevernas vilja att Sverige aktivt stödjer denna utveckling av ICC.

Var med som lärare och sprid kunskap om FN:s arbete för fred och rättvisa genom att ge plats för detta ämne i vår! Här i Aktion FN för lärare får du flera konkreta tips på hur temat kan tas upp i undervisningen. Du hittar lektionsövningar, filmtips, en gedigen PowerPoint med talmanus, faktablad och quiz.

LÄRARTIPS PÅ PORTALEN FÖR FN-SKOLOR

Här presenteras tips på lektionsövningar och fördjupningar på temat FN mot krigsbrott. Allt material är digitalt och finns samlat tillsammans med PowerPoint, och faktablad på portalen för FN-skolor www.fn.se/portalen lösenord: *panama*

INNEHÅLL

Faktablad och PowerPoint med talarmanus

Quiz: FN:s arbete mot krigsbrott

Film: Mr Nobody Against Putin

Övning: Följ ett fall hos ICC

Övning: Stöd ICC – skriv ett brev!

Övning: Linjen

Fördjupning: Animerad TED-talk om folkmordet i Rwanda

FAKTABLAD + POWERPOINT MED TALMANUS

Ta del av vår aktuella faktsäckade PowerPoint och vårt faktablad om FN:s arbete mot krigsbrott. Här presenteras bakgrund och sammanhang som förklarar FN:s arbete mot krigsbrott med särskilt fokus på ICC:s arbete och aggressionsbrottet.

Portalen för FN-skolor: [bättre värld vårtermin - Svenska FN-förbundet](http://bättre_värld_vårtermin - Svenska FN-förbundet)

QUIZ OM FN:S ARBETE MOT KRIGSBROTT

Lär om FN via flera faktsäckade quiz. De senaste finns på portalen för FN-skolor där läsårets Aktion FN presenteras. Övriga quiz hittar du under puffen Skolmaterial, sökord: quiz. Skolmaterial - portal - Svenska FN-förbundet

Syfte: Ökad kunskap om FN:s arbete mot krigsbrott

Tid: 15 - 20 minuter per quiz

AKTION FN VÅREN 2026 – INTRODUKTION TILL LÄRARE

FILM: MR NOBODY AGAINST PUTIN

Dokumentärfilmen Mr Nobody Against Putin följer en grundskolelärare i den ryska staden Karabash som dokumenterar hur hans skola i takt med att kriget fortgår förvandlas till ett rekryteringscenter.

Syfte: Med Ryssland som exempel få inblick i hur diktaturer använder sig av skolan i sin kontroll av samhället och spridning av propaganda under krig.

Tid: 120 minuter (varav film 90 minuter)

FÖLJ ETT FALL HOS ICC

Internationella brottmålsdomstolen (ICC) är den enda permanenta internationella domstolen som kan åtala individer för folkmord, krigsförbrytelser, brott mot mänskligheten och aggressionsbrott. Genom ICC:s egen interaktiva karta får eleverna chansen att lära sig om hur domstolens arbete går till i praktiken.

Syfte: Få mer kunskap om ICC:s arbetsprocess samt reflektera över sin egen uppfattning om domstolens betydelse och roll.

Tid: 60 minuter

ÖVNING: STÖD ICC – SKRIV ETT BREV!

I denna övning får eleverna visa sitt stöd för ICC och domarna som drabbats av sanktioner från USA genom att skriva brev till dem.

Syfte: Att visa sitt stöd för domarna i ICC som fått sin vardag kraftigt försämrad på grund av USA:s sanktioner mot dem

Tid: 30 minuter

ÖVNING: LINJEN

Enkel, rolig och kort övning som snabbt får igång diskussioner om olika metoder för konflikthantering. Använd med fördel övningen som en icebreaker i samband med undervisning om FN:s fredsarbete och internationella relationer.

Syfte: Att reflektera över konflikthantering på individ- och FN-nivå.

Tid: 20 - 30 minuter

FÖRDJUPNING: ANIMERAD TED-TALK OM FOLKMORDET I RWANDA

Animerat TED-talk om folkmordet i Rwanda och dess bakgrund samt efterföljande händelser. Efter folkmordet upprättades en tillfällig internationell domstol (tribunal), vilket var en del i arbetet fram till den Internationella brottmålsdomstolen (ICC). Detta kan användas som fördjupande material för att diskutera vikten av den Internationella brottmålsdomstolen och dess roll.

Länk till TED-talk: <https://ed.ted.com/lessons/what-caused-the-rwandan-genocide-susanne-buckley-zistel>

Syfte: Att reflektera över bakgrunden till och behovet av ICC

Tid: 6 minuter TED-talk